

[Karl Olsen.]

steins meget interessante saglige undersøgelse på rent statistisk grundlag, den, der hedder „Tjenestemændenes deklassering siden 1939“. Den er udgivet af Gymnasieskolernes Lærerforening med støtte af Danmarks Lærerforening, Københavns Kommunelærerforening og Københavns Kommunelærerindeforening.

Denne undersøgelse drejer sig ikke blot om de mellemste og højeste lønninger, men om tjenestemandstanden i sin helhed. Det dokumenteres heri, at der gennem de sidste 10 år har fundet en nivellering sted indenfor tjenestemandstanden, en nivellering, der er kraftigere end den, der har fundet sted i samfundet som helhed. Det er et forhold, vi tidligere har haft lejlighed til at drøfte her i salen, og det er baggrunden for det konservative krav om regulering på procentbasis. Men ved siden heraf dokumenterer denne undersøgelse, at tjenestemandstanden i sin helhed, sølvsnore og guldsnore, embedsklasserne o. s. v., er gledet langt bagud for de grupper i den øvrige befolkning, som de indtægtsmæssigt rangerede med i 1939. Jeg beder den højtærede minister og interesserede ærede medlemmer hæfte opmærksomheden ved den tabel, der findes i pjecen på side 39, og som viser, hvor meget man må forhøje de faste lønde, for at tjenestemændene skal kunne nå 1939-niveauet. Denne tabel taler sit tydelige sprog om den deklassering, der har fundet sted siden 1939 af hele tjenestemandstanden, og giver forklaringen på de store vanskeligheder, tjenestemændene har ved at klare dagen og vejen økonomisk.

Til slut en enkelt bemærkning til den højtærede minister. Ministeren udtalte, som det også er berørt her i dag, efter forliget og gentager det nu i sin fremsættelsestale:

„Der er ingen grund til at lægge skjul på, at den enighed, der er opnået med tjenestemandorganisationerne, og som det har været meget besværligt at nå frem til, er opnået på et grundlag, der ligger i overkanten af det finansielt forsvarelige.“

Jeg tror ikke, jeg røber nogen hemmelighed overfor den højtærede minister, når jeg siger, at denne udtalelse er faldet mange for brystet. Også jeg finder, at denne udtalelse er uheldig. Jeg kan meget godt forstå, at de beløb, der her er tale om, kan give ministeren søvnløse nætter, men hvorfor skal det altid være tjenestemandslønningerne, der skal skrives ud som det, der er ved at få den finansministerielle skude til at synke? Der er jo dog andre udgifter

på budgettet, og denne udgift til statens tjenestemænd er en udgift som alle andre udgifter, og derfor føler man i de kredse, at det er urimeligt, at hver gang der er tale om en regulering af deres løn, så skal det ude i befolkningen i almindelighed føles som en næsten uforvarselig belastning af statens budget.

Jeg er helt klar over, at den højtærede minister, når han nu senere får ordet, vil regne ud, hvad vore krav vil fordyre hans forslag med. Ministeren vil harcellere over det modsætningsforhold, der efter hans opfattelse herved opstår til mit partis almindelige økonomiske politik og mit partis krav om besparelser på statens budget. Jeg skænker på forhånd den højtærede minister alle de gode replikker, han mener i den anledning at kunne komme med, og skal her indskrænke mig til at konstatere, at både jeg og andre, der har talt om disse spørgsmål på mit partis vegne, hele tiden har hævdet, at det var nødvendigt at foretage en opretning af tjenestemændenes lønninger. Vi har hele tiden vendt os imod den tanke, at tjenestemændene alene skulle være genstand for en saneringspolitik fra den høje regerings side. Først når tjenestemændene har fået deres opretning, kan der stilles krav om, at de på lige fod med andre skal være med til at bære de nødvendige byrder.

Med disse bemærkninger skal jeg tilsige mit partis medarbejderskab ved den kommende behandling af lovforslaget i lønningssudvalget.

Svend Jørgensen: Dette forslag er jo en videreførelse af loven fra 1948 og fra efteråret i fjor om midlertidigt løntillæg til tjenestemændene, og begrundelsen er den samme som ved de foregående loves forelæggelse, nemlig at tjenestemændene skal have samme forholdsvis lønforbedring som arbejderne i de frie erhverv. Altså formålet er at genoprette ligevægten mellem arbejderlønninger og tjenestemandslønninger. Det sker den gang ved, at det nuværende midlertidige tillæg forhøjes med $3\frac{1}{2}$ portioners reguleringstillæg til 6 portioner, som imidlertid konverteres til henholdsvis 18 og 15 pct. af grundlønnen plus alderstillæg plus pensionsgivende tillæg. Det må imidlertid erkendes, at selvom tjenestemændene derved kommer på højde med arbejderne i de frie erhverv, så betyder det ikke, at de også kommer på højde med sig selv, altså at de opnår en fuldstændig ajourføring af lønningerne fra 1946.

Der foreligger imidlertid nu en overens-